

1 Istnienie postępowania w sprawie wydania nakazu zapłaty

Prawo słoweńskie przewiduje dwa rodzaje postępowania w sprawie wydania nakazu zapłaty:

- postępowanie w sprawie wydania nakazu zapłaty na mocy art. 431–441 ustawy o postępowaniu cywilnym (Zakon o pravdnem postopku, ZPP);
- postępowanie egzekucyjne na podstawie dokumentu autentycznego (faktury, weksla lub protestu czeku z załączeniem – w stosownych przypadkach – faktur korygujących w celu ustalenia roszczenia, dokumentu urzędowego, wyciągu z ewidencji księgowej poświadczonego przez osobę odpowiedzialną, poświadczonego dokumentu prywatnego, pisemnego oświadczenia o dochodach uzyskiwanych z tytułu zatrudnienia) prowadzone przed Sądem Rejonowym w Lublanie (Okrajno sodišče v Ljubljani) – w takim postępowaniu sąd wydaje na wniosek wierzyciela tytuł egzekucyjny na podstawie dokumentu autentycznego w postępowaniu zautomatyzowanym w terminie 3–4 dni, w którym to tytule: orzeka obowiązek zapłaty przez dłużnika na rzecz wierzyciela kwoty żądanej przez wierzyciela (nakaz zapłaty lub część tytułu egzekucyjnego, w której stwierdza się obowiązek zapłaty); zezwala na egzekucję z majątku dłużnika wskazanego we wniosku wierzyciela, o ile w terminie 8 dni dłużnik nie wnieśli zażalenia na postanowienie (zezwozenie na egzekucję); orzeka obowiązek pokrycia kosztów postępowania przez dłużnika [zob. art. 23, 40c i 41 ustawy o egzekwowaniu i zabezpieczeniu roszczeń (Zakon o izvršbi in zavarovanju, ZIZ)].

1.1 Zakres i postępowanie

Postępowanie w sprawie wydania nakazu zapłaty jest to szczególne postępowanie przyspieszone służące wyegzekwowaniu roszczenia pieniężnego, które stało się wymagalne, jeżeli na poparcie tego roszczenia przedstawiono dokument, który zgodnie z prawem ma wyższą wartość dowodową (dokument autentyczny). Nakaz zapłaty wydaje się zarówno w sprawach krajowych, jak i w sprawach transgranicznych.

1.1.1 Jakie rodzaje roszczeń są kwalifikowalne (np. tylko roszczenia pieniężne, tylko roszczenia wynikające ze zobowiązań umownych itp.)?

Nakaz zapłaty można wydać wyłącznie w odniesieniu do roszczenia dotyczącego zobowiązania pieniężnego (roszczenie pieniężne). Roszczenie to może dotyczyć wyłącznie zobowiązań umownych lub pozaumownych, których wartość została wyrażona nominalnie. Wyjątkiem jest pisemne wypowiedzenie najmu pomieszczeń handlowych i późniejsze opróżnianie magazynów, kiedy to zastosowanie ma specjalna procedura wydawania nakazu zapłaty. Wspomniany wyjątek jest określony w art. 29 ustawy o budynkach i pomieszczeniach handlowych (Zakon o poslovnih stavbah in poslovnih prostorih), który stanowi, że na podstawie sporządzonego przez wynajmującego pisemnego wypowiedzenia najmu oraz wniosku o opuszczenie budynku handlowego lub pomieszczeń handlowych sąd wydaje nakaz opuszczenia budynku handlowego lub pomieszczeń handlowych, jeżeli z pisemnego wypowiedzenia najmu lub z wniosku oraz z umowy najmu lub dowodów, o których mowa w poprzednim artykule, wynika, że wynajmujący ma prawo do wypowiedzenia najmu lub wystąpienia z wnioskiem o opuszczenie budynku handlowego lub pomieszczeń handlowych.

Przedmiotem postępowania w sprawie wydania nakazu zapłaty mogą być jedynie roszczenia umowne wynikające z dokumentu autentycznego.

1.1.2 Czy istnieje górny pułap wartości roszczenia (wartości przedmiotu sporu)?

Nie istnieje górny pułap wartości przedmiotu sporu.

1.1.3 Czy skorzystanie z postępowania jest fakultatywne czy obligatoryjne?

Zgodnie z przepisami ustawy o postępowaniu cywilnym sąd wydaje również nakaz zapłaty z urzędu, jeżeli we wniesionym pozwie powód nie zwrócił się o wydanie takiego nakazu, lecz spełnione są przesłanki jego wydania, tj. w sytuacji, w której powód wytoczył zwykle powództwo i nie złożył wniosku o wydanie nakazu zapłaty. Wydanie nakazu zapłaty jest zatem obowiązkiem sądu (nakaz zapłaty wydaje referendarz sądowy) i nie jest uzależnione od złożenia stosownego wniosku przez powoda, jeżeli spełnione są przesłanki wydania takiego nakazu przewidziane w przepisach prawa.

Wierzyciel może sam zdecydować, czy wytoczyć powództwo o nakazanie zaspokojenia roszczenia pieniężnego przez dłużnika i wnieść o wydanie nakazu zapłaty na podstawie art. 431 ZPP, czy też złożyć wniosek elektroniczny o wszczęcie egzekucji zgodnie z art. 41 ZIZ, na podstawie którego sąd centralny w postępowaniu zautomatyzowanym wyda nakaz zapłaty.

1.1.4 Czy możliwe jest zastosowanie postępowania, jeżeli pozwany mieszka w innym państwie członkowskim lub w państwie trzecim?

Tak.

1.2 Sąd właściwy

W Słowenii właściwość do rozpoznania pozwu o wydanie nakazu zapłaty ustala się w taki sam sposób jak w przypadku powództw innego rodzaju; oznacza to, że właściwość rzeczową do wydania nakazu zapłaty mają sądy okręgowe (*okrožna sodišča*), jak również sądy rejonowe (*okrajna sodišča*). Właściwość rzeczową ustala się na podstawie wartości przedmiotu sporu (lub biorąc pod uwagę charakter sporu, np. w sprawach handlowych). Sądy rejonowe są właściwe do orzekania w sporach dotyczących roszczeń majątkowych, jeżeli wartość przedmiotu sporu nie przekracza 20 000 euro. Sądy okręgowe są właściwe do orzekania w sporach dotyczących roszczeń majątkowych, jeżeli wartość przedmiotu sporu przekracza 20 000 euro. Sprawy z zakresu prawa handlowego w pierwszej instancji rozpoznają i rozstrzygają wyłącznie sądy okręgowe. Spory handlowe to spory cywilne, w których jedna ze stron jest osobą prawną (spółką, instytucją, spółdzielnią). Spory handlowe obejmują również sprawy, w których jedna ze stron jest organem państwowym lub innego rodzaju organem samorządu terytorialnego, takim jak gmina.

Właściwość miejscowa określa, który z sądów posiadających właściwość rzeczową jest właściwy do rozpoznania danej sprawy. Zgodnie z ogólną zasadą dotyczącą właściwości miejscowej powództwo przeciwko osobie fizycznej lub prawnej należy wytoczyć przed sąd właściwy miejscowo dla obszaru, na którym pozwany ma miejsce stałego zamieszkania lub, jeżeli jest to osoba prawna, miejsce, gdzie ma ona swoją siedzibę statutową. W przypadku powództwa przeciwko zagranicznej osobie fizycznej lub prawnej za sąd posiadający ogólną właściwość miejscową uznaje się sąd właściwy dla obszaru, na którym dana osoba fizyczna ma miejsce zamieszkania w Słowenii lub na którym dana osoba prawna ma swój oddział. W ustawodawstwie słoweńskim ustanowiono również zasadę dotyczącą szczególnej właściwości miejscowej, którą ustala się ze względu na przedmiot i strony sporu.

W postępowaniu egzekucyjnym na podstawie dokumentu autentycznego, w którym wydaje się również nakazy zapłaty, sądem posiadającym właściwość wyłączną jest Sąd Rejonowy w Lublanie.

Dodatkowe informacje na ten temat można znaleźć w odpowiedziach w sekcji poświęconej wnoszeniu sprawy do sądu.

1.3 Wymogi formalne

W art. 431 ZPP przewidziano dwie przesłanki warunkujące wydanie nakazu zapłaty: sprawa musi dotyczyć roszczenia pieniężnego, które stało się wymagalne, a ponadto roszczenie musi opierać się na dokumencie autentycznym. Pozew o wydanie nakazu zapłaty musi zawierać wszystkie elementy, które powinien zawierać każdy pozew: oznaczenie sądu, oznaczenie stron oraz ich miejsca stałego lub tymczasowego zamieszkania bądź siedziby, oznaczenie pełnomocników procesowych lub przedstawicieli, żądanie główne i żądania poboczne, fakty na poparcie żądania powoda, dowody uzasadniające te fakty, wartość przedmiotu sporu oraz podpis. Ponadto do pozwu należy dołączyć dokument autentyczny (oryginał dokumentu lub jego kopię poświadczoną za zgodność z oryginałem).

Warunkiem wydania nakazu zapłaty, który stanowi część tytułu egzekucyjnego wydawanego na podstawie dokumentu autentycznego (art. 41 ZIZ), jest elektroniczne złożenie wniosku o wszczęcie egzekucji na podstawie dokumentu autentycznego i uiszczenie opłaty sądowej, przy czym wniosek o wszczęcie egzekucji na podstawie dokumentu autentycznego musi zawierać następujące elementy:

oznaczenie wierzyciela i dłużnika, w tym ich dane identyfikacyjne (np. numer identyfikacji podatkowej, osobisty numer identyfikacyjny lub datę urodzenia); dokument autentyczny;

zobowiązanie ciążące na dłużniku;

środki egzekucyjne i przedmiot egzekucji;

inne informacje niezbędne do przeprowadzenia egzekucji w zależności od jej przedmiotu oraz;

wniosek o nakazanie przez sąd zapłaty przez dłużnika żądanej przez wierzyciela kwoty, w tym poniesionych kosztów, w terminie ośmiu dni, a w przypadku weksli i czeków – w terminie trzech dni od dnia doręczenia nakazu.

1.3.1 Czy skorzystanie ze standardowego formularza jest obowiązkowe? (Jeżeli tak, gdzie można pobrać taki formularz?)

Zgodnie z art. 431 ZPP w Słowenii nie ma obowiązku wniesienia pozwu o wydanie nakazu zapłaty na standardowym formularzu; taki formularz nie został opracowany. Pozew musi zawierać określone w prawie elementy, o których mowa powyżej w pkt 1.3 (obligatoryjne elementy pozwu).

W postępowaniu o wydanie tytułu egzekucyjnego zawierającego nakaz zapłaty na podstawie dokumentu autentycznego (art. 41 ZIZ) wniosek należy złożyć na standardowym formularzu (art. 29 akapit drugi ZIZ – zasady dotyczące formularzy, rodzajów egzekucji i przebiegu zautomatyzowanego postępowania egzekucyjnego) drogą elektroniczną (<https://evlozisce.sodisce.si/esodstvo/index.html>) lub na piśmie.

1.3.2 Czy istnieje przymus adwokacki?

W postępowaniu w sprawie wydania nakazu zapłaty nie istnieje przymus adwokacki (nie wymagają tego ani przepisy art. 431 ZPP, ani przepisy art. 41 ZIZ).

1.3.3 Jak bardzo szczegółowo należy opisać roszczenie?

Zgodnie z art. 431 ZPP w pozwie o wydanie nakazu zapłaty należy wskazać podstawę i wysokość zadłużenia oraz dowody pozwalające potwierdzić zgodność przedstawionych w pozwie roszczeń z prawdą; należy również podać kwotę i walutę, a także datę wymagalności roszczeń pieniężnych. Jeżeli przedmiotem roszczenia są odsetki, należy je również dokładnie określić (tj. podać stopę procentową i okres, którego dotyczy roszczenie). Data wymagalności roszczenia musi wyraźnie wynikać z dokumentu autentycznego.

W postępowaniu egzekucyjnym na podstawie dokumentu autentycznego roszczenie nie wymaga dalszego uzasadnienia; wystarczy wskazać dokument autentyczny (art. 41 ZIZ).

1.3.4 Czy konieczne jest przedstawienie dowodów pisemnych dotyczących danego roszczenia? Jeżeli tak, jakie dokumenty są dopuszczalne jako dowody?

Tak, do pozwu o wydanie nakazu zapłaty należy dołączyć oryginał dokumentu autentycznego lub jego kopię poświadczoną za zgodność z oryginałem.

W postępowaniu w sprawie wydania nakazu zapłaty w sporze gospodarczym strony nie mają obowiązku dołączenia oryginału dokumentu autentycznego ani jego kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem. W takim przypadku wystarczy, aby kopia takiego dokumentu została poświadczona przez uprawniony organ osoby prawnej.

Dokument autentyczny jest to dokument, który nie ma statusu tytułu egzekucyjnego, ale w dużej mierze uprawdopodobnia istnienie danego roszczenia.

Dokument jest autentyczny, jeżeli został za taki uznany na mocy ustawy o postępowaniu cywilnym lub innej ustawy. Zgodnie z ustawą o postępowaniu cywilnym dokumentami autentycznymi są: dokumenty urzędowe, dokumenty prywatne opatrzone podpisem dłużnika poświadczonym przez organ upoważniony do poświadczania podpisów, weksle i чеки wraz z protestami i fakturami korygującymi, jeżeli są one konieczne do powstania roszczenia, wyciągi z uwierzytelnionych ksiąg rachunkowych, faktury oraz dokumenty, które na mocy przepisów szczególnych mają charakter dokumentu urzędowego. Dokument wydany za granicą, który spełnia warunki umożliwiające jego stosowanie w Słowenii, może również stanowić dokument autentyczny.

Wyjątek: sąd może wydać nakaz zapłaty przeciwko pozwanemu bez konieczności przedłożenia dokumentu autentycznego, jeżeli roszczenie jest roszczeniem pieniężnym, które stało się wymagalne i którego kwota nie przekracza 2000 euro, a w pozwie wskazano podstawę i wysokość zadłużenia oraz dowód pozwalający potwierdzić zgodność przedstawionych w pozwie roszczeń z prawdą, przy czym wyjątek ten nie ma zastosowania do sporów gospodarczych (art. 494 ZPP).

W postępowaniu egzekucyjnym na podstawie dokumentu autentycznego, w którym wydaje się nakaz zapłaty, przedłożenie dokumentu autentycznego nie jest w praktyce możliwe (nie pozwala na to system informatyczny), ale wystarczy złożyć oświadczenie dotyczące dokumentu autentycznego (art. 41 ZIZ).

1.4 Odrzucenie pozwu

Sąd odrzuci pozew o wydanie nakazu zapłaty, jeżeli nie są spełnione warunki wstępne wydania takiego nakazu, tj. jeżeli brak jest roszczenia pieniężnego, które stało się wymagalne, lub dokumentu autentycznego, który stanowi podstawę roszczenia.

Jeżeli sąd nie odrzuci pozwu o wydanie nakazu zapłaty, postępowanie wszczęte na jego podstawie pozostaje w toku.

Sąd Rejonowy w Lublanie odrzuci wniosek o wszczęcie egzekucji na podstawie dokumentu autentycznego, jeżeli roszczenie nie stało się wymagalne lub w przypadku upadłości pozwanego.

1.5 Odwołanie

Na postanowienie o odrzuceniu pozwu o wydanie nakazu zapłaty nie przysługuje zażalenie; podobnie powód nie może zakwestionować takiego postanowienia, wnosząc apelację.

Środkiem prawnym, z którego pozwany może skorzystać w celu zakwestionowania nakazu zapłaty, jest wniesienie zarzutów. Termin na wniesienie zarzutów wynosi osiem dni od daty doręczenia nakazu zapłaty pozwanemu (trzy dni w przypadku sporów dotyczących weksli i czeków). Zarzuty należy uzasadnić – w przeciwnym razie zostaną one uznane za bezpodstawne. Na postanowienie w sprawie zarzutów przysługuje zażalenie.

Jeżeli pozwany zakwestionuje nakaz zapłaty wyłącznie w części dotyczącej kosztów, od takiego postanowienia można się odwołać wyłącznie w drodze zażalenia.

Wnioskodawca może wnieść zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego w Lublanie o odrzuceniu wniosku o wszczęcie egzekucji na podstawie dokumentu autentycznego w terminie 8 dni, przy czym sądem właściwym do rozpatrzenia zażalenia jest Sąd Apelacyjny w Lublanie.

1.6 Sprzeciw

Pozwany może wnieść zarzuty wobec roszczenia powoda. Zarzuty należy uzasadnić. Należy też przedstawić w nich wszystkie fakty i dowody na ich poparcie, w przeciwnym razie zostaną one uznane za bezpodstawne (art. 435 akapit drugi ZPP). Pozwany musi zatem uwzględnić w zarzutach fakty istotne

z punktu widzenia prawa, tj. fakty, na podstawie których roszczenie można oddalić (jeżeli ich prawdziwość zostanie potwierdzona). Twierdzenia dotyczące tych faktów muszą być konkretne i szczegółowe.

Zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego w Lublanie o uwzględnieniu wniosku o wszczęcie egzekucji na podstawie dokumentu autentycznego i wydaniu tytułu egzekucyjnego na podstawie dokumentu autentycznego należy wnieść w terminie 8 dni. Zażalenie należy uzasadnić. Zażalenie uznaje się za uzasadnione, jeżeli dłużnik wskazał przesłanki uzasadniające oddalenie roszczenia wnioskodawcy (np. dług został spłacony) i załączył dowody potwierdzające okoliczności faktyczne, na które powołał się w zażaleniu (art. 61 ZIZ). W przedmiocie wyżej wymienionych środków zaskarżenia orzeka Sąd Rejonowy w Lublanie.

1.7 Skutek wniesienia sprzeciwu

Jeżeli sąd nie odrzuci zarzutów pozwanego z uwagi na ich zbyt późne wniesienie lub niekompletność i niezgodność z prawem ani ich nie oddali, postępowanie toczy się dalej zgodnie z treścią pozwu.

Jeżeli pozwany wniesie uzasadnione zarzuty, sąd wyda postanowienie o uchyleniu nakazu zapłaty, a po uprawomocnieniu się postanowienia rozstrzygnie co do istoty sprawy.

Strony mogą przedstawić nowe fakty i przedłożyć nowe dowody na pierwszej rozprawie, a pozwany może również wnieść nowe zarzuty wobec zakwestionowanej części nakazu zapłaty.

Jeżeli Sąd Rejonowy w Lublanie uwzględni zażalenie na postanowienie o wydaniu tytułu egzekucyjnego na podstawie dokumentu autentycznego, sąd uchyli część tytułu egzekucyjnego, w której zezwolono na egzekucję oraz wskazano komornika i czynności egzekucyjne (to oznacza, że sąd nie uchyli nakazu zapłaty, ale podejmuje decyzję, czy nakaz zapłaty pozostanie w mocy, czy też zostanie uchylony w późniejszym orzeczeniu). Następnie sąd prowadzi postępowanie tak jak w przypadku zarzutów wobec nakazu zapłaty; jeżeli sąd ten nie jest sądem właściwym, stwierdza swoją niewłaściwość i przekazuje sprawę do rozstrzygnięcia właściwemu sądowi. W toku tych czynności sąd uwzględnia umowę dotyczącą właściwości miejscowej, o ile wierzyciel powołał się na nią i wskazał we wniosku o wszczęcie egzekucji lub o ile dłużnik powołał się na nią w zażaleniu na postanowienie o wydaniu tytułu egzekucyjnego i przedstawił ją sądowi. Wniosek o wszczęcie egzekucji na podstawie dokumentu autentycznego, w oparciu o który wydano uchylony tytuł egzekucyjny, uznaje się za pozew w postępowaniu cywilnym (art. 62 ZIZ).

1.8 Skutek niewniesienia sprzeciwu

Jeżeli strona przeciwna nie wniesie zarzutów ani nie odwoła się w inny sposób, postanowienie lub nakaz zapłaty stają się prawomocne i wykonalne.

Jeżeli dłużnik nie wniósł zażalenia na postanowienie o wydaniu tytułu egzekucyjnego na podstawie dokumentu autentycznego w terminie 8 dni, tytuł egzekucyjny wydany na podstawie dokumentu autentycznego staje się prawomocny i wykonalny (ta sama zasada ma zastosowanie do nakazu zapłaty), a roszczenie wierzyciela egzekwuje się z majątku dłużnika podlegającego egzekucji wskazanego we wniosku o wszczęcie egzekucji, który złożył wnioskodawca.

1.8.1 Co należy zrobić, aby nakaz zapłaty stał się tytułem wykonawczym?

Powód musi wyraźnie zwrócić się do sądu z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności. Orzeczenie sądowe staje się wykonalne po jego uprawomocnieniu się i po upływie terminu na dobrowolne wywiązanie się z zobowiązań (art. 19 akapit pierwszy ustawy o egzekwowaniu i zabezpieczeniu roszczeń).

Sąd Rejonowy w Lublanie z urzędu nadaje tytułowi egzekucyjnemu wydanemu na podstawie dokumentu autentycznego klauzulę wykonalności, którą przesyła wierzycielowi i (wraz z tytułem egzekucyjnym) wszystkim osobom odpowiedzialnym za wykonanie tytułu (komornikowi, bankowi, pracodawcy itd.).

1.8.2 Czy orzeczenie to jest prawomocne czy nadal istnieje możliwość, aby pozwany odwołał się od tego orzeczenia?

Jeżeli przeciwko nakazowi zapłaty nie wniesiono żadnych zarzutów lub jeżeli takie zarzuty zostały odrzucone lub oddalone, nakaz staje się prawomocny i nie może zostać zaskarżony w drodze apelacji.

Prawomocny nakaz zapłaty można zaskarżyć za pomocą nadzwyczajnych środków zaskarżenia.

Prawomocny tytuł egzekucyjny wydany na podstawie dokumentu autentycznego, który zawiera nakaz zapłaty, można zaskarżyć za pomocą nadzwyczajnych środków zaskarżenia (w drodze skargi o wznowienie postępowania i skargi kasacyjnej, art. 10 ZIZ).

Powiązane strony

<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?sop=1998-01-2303>

<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1212>

<http://www.pisrs.si/Pis.web/>

<https://www.uradni-list.si/>

<http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>

<http://www.sodisce.si/>

Ostatnia aktualizacja: 13/01/2020

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.